

Dvigalna oprema za dviganje delavcev

Nacionalne prakse pri uporabi viličarja

Podskupina „Dvigalna oprema za dviganje delavcev“ delovne skupine MACHEX v okviru SLIC: Ciper, Italija, Poljska, Portugalska, Španija, Švedska, Združeno

Vsebina

Vsebina	2
Cilj	3
Pravni okvir	4
Zahteve iz Direktive.....	4
Sklici, nacionalna zakonodaja in/ali smernice	5
Nacionalne prakse pri uporabi viličarja	6
Primeri pogojev, ki jih lahko zahtevajo inšpektorati za delo skladno s svojimi nacionalnimi praksami za izredno uporabo viličarjev pri dviganju delavcev.....	11

Cilj

Kot je bilo dogovorjeno na 70. sestanku Odbora višjih inšpektorjev za delo (SLIC) (NL, 18. maja 2016), bo delovna skupina „Dvigalna oprema za dviganje delavcev“ zbrala nacionalne prakse in pripravila seznam zahtev za izredno uporabo opreme, zasnovane za premeščanje bremen pri dviganju delavcev.

Pojem „izredne uporabe“ ni del tega dokumenta, ker je opredeljen skladno z nacionalnimi praksami.

Podskupina je sklenila proučiti samo dviganje delavcev z viličarjem.

Na sestanku skupine MACHEX leta 2016 so bile predstavljene minimalne tehnične zahteve pri uporabi žerjavov za dviganje delavcev. Bistvene varnostne zahteve za take (izredne) postopke so navedene spodaj:

1. redundantne kolutne zavore;
2. redundantni varnostni omejevalniki;
3. prilagajanje nosilnosti žerjava skladno z diagramom obremenitve;
4. ročna popustitev kolutnih zavor;
5. zmanjševanje mejne hitrosti vetra;
6. nadzor žične vrvi;
7. upravljanje žerjava iz košare in ne iz upravljalne kabine;
8. delovanje z zmanjšano hitrostjo.

Razprava, ki je sledila, ni pokazala soglasja o tem vprašanju in nekatere države članice zahtevajo, da je oprema za dviganje oseb opremljena z znakom CE.

Na prošnjo, naj države članice podskupini posredujejo svoje nacionalne prakse pri uporabi žerjavov, se je ustrezno odzvalo le pet članic. Nacionalne prakse so bile ugotovljene v dokumentih, ki so jih posredovale IT (s sklicevanjem na ISO 12480 Priloga C in EN 14502-1), SE in DE.

Poleg tega so pri dviganju delavcev tveganja večja, saj ploščad ni vodena kot pri viličarju, temveč je spuščena z vrvi in verig. Zato države članice včasih za te postopke zahtevajo upravno pooblastilo organa za delo.

Pravni okvir

„**DIREKTIVA 2009/104/ES** EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 16. septembra 2009 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za uporabo delovne opreme delavcev pri delu (druga posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) (kodificirana različica)

PRILOGA II – DOLOČBE V ZVEZI Z UPORABO DELOVNE OPREME

3. Določbe v zvezi z uporabo delovne opreme za dviganje bremen

3.1.2 Osebe se smejo dvigovati samo s pomočjo delovne opreme in pripomočkov, predvidenih za ta namen.

Brez poseganja v člen 5 Direktive 89/391/EGS¹ je delovno opremo, ki ni posebej predvidena za dvigovanje oseb, **izjemoma** mogoče uporabiti v ta namen, če so bili sprejeti ustrezni ukrepi za zagotovitev varnosti v skladu z nacionalno zakonodajo oziroma prakso, ki določa ustrezen nadzor.

Medtem ko so delavci prisotni na delovni opremi za dviganje bremen, mora biti ves čas nekdo na kontrolnem položaju. Osebe, ki se nahajajo na taki delovni opremi, morajo imeti na voljo zanesljiva komunikacijska sredstva. Predvideti je treba zanesljiva sredstva za njihovo evakuacijo v primeru nevarnosti.“

Zahteve iz Direktive

Številka 1 – Splošne zahteve

... če so bili sprejeti ustrezni ukrepi za **zagotovitev varnosti** v skladu z nacionalno zakonodajo oziroma prakso ...

Številka 2 – Postopki nadzora

... če so bili sprejeti ustrezni ukrepi za **zagotovitev varnosti** v skladu z nacionalno zakonodajo oziroma prakso, ki določa **ustrezen nadzor**.

Številka 3 – Upravljavlec mora ostati na kontrolnem položaju

Medtem ko so delavci prisotni na delovni opremi za dviganje bremen, **mora biti ves čas nekdo na kontrolnem položaju**.

Številka 4 – Postopki komunikacije

Osebe, ki se nahajajo na taki delovni opremi, morajo imeti na voljo **zanesljiva komunikacijska sredstva**.

Številka 5 – Postopki za ravnanje v izrednih razmerah

Predvideti je treba **zanesljiva sredstva za njihovo evakuacijo** v primeru nevarnosti.

¹ OBVEZNOSTI DELODAJALCA Člen 5 – Splošne določbe

1. **Delodajalec** je dolžan v vseh pogledih zagotoviti varnost in zdravje delavcev v zvezi z delom.

Sklici, nacionalna zakonodaja in/ali smernice

- 2006_42. (n.d.). *DIREKTIVA 2006/42/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 17. maja 2006 o strojih in spremembah Direktive 95/16/ES (preoblikovano).*
- 2009_104. (n.d.). *DIREKTIVA 2009/104/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 16. septembra 2009 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za uporabo delovne opreme delavcev pri delu (druga posebna direktiva v smislu člena 16(1))*
- ACT 2011. (n.d.). *Segurança de Máquinas e equipamentos de trabalho (PT).*
- AFS 2006:7. (n.d.). *Začasno dviganje oseb s pomočjo dvigal ali viličarjev. Določbe, ki jih je izdal Švedski organ za delovno okolje (SE).*
- AT 2016. (n.d.). *Odbor za varnost pri delu v okviru Osrednjega avstrijskega inšpektorata za delo.*
- CY 22.05.2015. (n.d.). *Delovna oprema za dviganje oseb – Delovne ploščadi, ki so povezane z dvižnimi stroji ali nameščene nanje (CY).*
- EN 14502-1. (n.d.). *EN 14502-1:2010 Žerjavi – Oprema za dviganje oseb – 1. del: Viseče košare.*
- EN 14502-2. (n.d.). *EN 14502-2:2005+A1:2008 Žerjavi – Oprema za dviganje oseb – 2. del: Komandne postaje, ki se dvigajo in spuščajo.*
- GR. (n.d.). *Predsedniški odlok št. 89/1999 in 70/1990.*
- ISO 12480. (n.d.). *ISO 12480-1:1997 Žerjavi – Varna uporaba – 1. del: Splošna priloga C: dviganje ali spuščanje oseb.*
- L117. (n.d.). *Viličarji, ki jih upravlja voznik: Usposabljanje za upravljanje in varna uporaba. Potrjeni kodeks ravnanja in smernice.*
- LOLER. (n.d.). *Postopki dviganja in predpisi o dvigalni opremi 1998 (UK).*
- LOLER, ACOP. (n.d.). *Postopki dviganja in predpisi o dvigalni opremi 1998. Potrjeni kodeks ravnanja in smernice (UK).*
- NTP 955. (n.d.). *Plataformas para elevación de personas acopladas a equipos de elevación de cargas (ES).*
- NTP 956. (n.d.). *Plataformas para elevación de personas acopladas a equipos de elevación de cargas (ES).*
- PM28. (n.d.). *Postopki dviganja in predpisi o dvigalni opremi 1998: Potrjeni kodeks ravnanja in smernice (LOLER ACOP L113) (2. izdaja, 2014) (UK).*
- PT 18.04.2012. (n.d.). *Procedura tecnica da seguire nel caso di sollevamento persone con attrezzature non previste a tal fine (IT).*
- TROS 2121 4. del (n.d.). *Tehnični predpisi za varnost pri delu – Tveganja padcev oseb – Dviganje oseb z delovno opremo, ki ni temu namenjena (DE).*

Nacionalne prakse pri uporabi viličarja

Številka 1 – Splošne zahteve

Če so bili sprejeti ustrezni ukrepi za zagotovitev varnosti v skladu z nacionalno zakonodajo oziroma prakso. (PT 18.04.2012): *Značilnosti delovne opreme, delovno okolje, osebje in predpisi o uporabi delovne opreme.*

(2009_104) 3.1.2 Osebe se smejo dvigovati samo s pomočjo delovne opreme in pripomočkov, predvidenih za ta namen.

(LOLER, ACOP) Kjer je razumno izvedljivo pridobiti in uporabiti namensko izdelano opremo za dviganje oseb, je treba tako opremo uporabiti.

(NTP 955) Zaposleni morajo uporabiti opremo, posebej izdelano za dviganje oseb (z znakom CE).

(PM28) **Primernost viličarja/ploščadi**

UK (PM28) 16 Bistvenega pomena je, da je delovna plošča združljiva z viličarjem, na katerem se uporablja. Preden se katera koli kombinacija uporabi prvič, se je treba posvetovati s proizvajalcem/dobaviteljem ploščadi in viličarja.

(AT 2016) Kombiniranje je dovoljeno samo pri tistih viličarjih, kjer je proizvajalec viličarja namenil uporabo določene košare ali določene vrste košare (kar mora biti navedeno v priročniku za uporabo viličarja ali kot priloga slednjemu). Nasprotno mora biti varna kombinacija viličarja in košare ocenjena z inšpekcijskim pregledom tretje strani.

(AFS 2006:7) **Inšpekcijski pregled tretje strani** Splošni oddelek 19 Vsaka kombinacija osnovnega stroja in delovne košare za osebje se, da bi bila njena uporaba dovoljena za dviganje oseb, pregleda, kot je določeno v oddelkih 22–25 in Prilogi B. Vsaka kombinacija osnovnega stroja in delovne košare za osebje se, da bi bila njena uporaba dovoljena za dviganje oseb, pregleda z inšpekcijskim pregledom tretje strani, skladno z ISO EN 17020. Nato se presodi, ali kombinacija zagotavlja ustrezno varnost za uporabo pri dviganju oseb. Če je poleg tega inšpekcijski organ navedel, da je ocena veljavna samo, če se odpravijo določene točno opredeljene pomanjkljivosti, je te pomanjkljivosti treba odpraviti.

(LOLER, ACOP) 132 Za preprečitev nehotenega delovanja mora upravljavec blokirati ali zakleniti nagibni mehanizem, kadar naj bi se oprema uporabljala z delovno ploščadjo. DE (TROS 2121 4. del) Vsako premikanje ali zdrs se prepreči s pozitivno povezavo v zadnjem delu viličarja ali ogrodja vilic (npr. s sponami, zavorami, verigami, zapahi ali blokirnimi drogovi), ki se zavarujejo pred nenamerno sprostitevjo.

(PM28) **Izključitev iz uporabe:** 37 Neintegrirane delovne ploščadi niso primerne za uporabo na:

- vozilih, pri katerih je potrebno ročno zaporedno krmiljenje dviganja/nagibanja, da se med dviganjem ohrani vodoravni položaj delovne ploščadi;
- vozilih z drogovi, ki se lahko gibljejo nenadzorovano, npr. zaradi težav z zaporednim upravljanjem med spuščanjem;
- vozilih, katerih dejanska nosilnost (odstavka 10 in 11) znaša manj kot 1 000 kg, razen če je bila njihova stabilnost preverjena s preskušanjem ali izračunom, preverjenim z empiričnimi podatki (odstavek 38). (Opomba: nekatere vrste vozil, katerih dejanska nosilnost je manjša od 1 000 kg, so lahko primerne za uporabo z delovnimi ploščadmi, vendar se je treba posvetovati s proizvajalcem vozila, da se zagotovi stabilnost kombinacije vozila/ploščadi);
- vozilih s spremenljivim dosegom (teleskopskih nakladalnikov), ki lahko dvignejo do nazivne višine, **višje od 6 m**. (Opomba: pri uporabi neintegriranih ploščadi na vozilih s spremenljivim dosegom na grobem terenu je potrebna posebna

previdnost zaradi grobega terena, na katerih se ti stroji ponavadi uporabljajo, in narave nameščenih pnevmatik);

- nakladalniki palet z dvižnimi vilicami.
- (AFS 2006:7) Vozilo mora biti opremljeno z navpičnim dvižnim ogrođjem, ki ga ni mogoče nagniti za več kot 10° glede na vodoravno ploskev. (Teleskopski nakladalniki so tu izključeni. Proizvajalci pogosto zagotavljajo modele, namenjene dviganju oseb. Pomembno je, da tovrstni predpisi ne izkrivljajo trga s temu namenjenimi proizvodi.)

(PM28) 23 Naslednje dodatne naprave in funkcije se med dviganjem delovne ploščadi ne smejo premikati:

- nagibanje ali stranski zamik;
- šasija ali izravnavanje drogov;
- doseg (dosežni viličarji).

(LOLER, ACOP) 128. Oprema, ki ni zasnovana za dviganje ljudi, bi morala biti prilagojena:

- (AT 2016) Zagotovljen mora biti naslednji varnostni dejavnik: stabilnost pred prelomom visečih elementov dvižnega ogrođja: 10.0; hitrost dviganja in spuščanja je omejena na 0,5 m/s.
- (LOLER, ACOP) 128. Oprema, ki ni zasnovana za dviganje ljudi, bi morala biti prilagojena za 50 %, tj. njen varnostni dejavnik v zvezi z močjo bi moral biti vsaj dvakratnik tistega, ki se zahteva za splošne postopke dviganja.
- (AFS 2006:7) Kadar se z vozilom dvigajo osebe, kombinirana teža delovne košare osebja in obremenitev slednje v nobenem položaju ne smeta preseči 25 % največje obremenitve vozila.
- (NTP 955) Nosilnost viličarja mora biti najmanj petkrat tolikšna, kot je teža dvižnega bremena, in nikoli manjša od 1 000 kg.
- (DE) (TROS 2121 4. del) Industrijsko vozilo mora imeti ustrezno nosilnost. V primeru čelnih viličarjev in dosežnih viličarjev se šteje, da je nosilnost zadostna, če talna površina delovne ploščadi ne presega dimenzij Euro paleta (1 200 mm x 800 mm), stoječi položaj dvignjenih oseb je v višini vilic, nosilnost viličarja ob dvigalni višini, ki ustreza dvignjeni delovni ploščadi, pa je najmanj 5-krat tolikšna kot kombinirana teža prazne teže delovne ploščadi, teže dvignjenih oseb in bremena.

Uporaba viličarja

(LOLER, ACOP) 130 Osebe se nikoli ne smejo dvigati na vilicah ali na paleti, razporejeni na vilicah viličarja, ker lahko zlahka padejo. Uporabiti je treba ustrezno vzdrževano namensko delovno ploščad s primerno zaščito robov in nožno prečko. Ta ploščad bi morala biti združljiva z viličarjem, na katerega je pritrjena, da se zagotovita njena varnost in stabilnost pri uporabi, tudi kadar je obremenjena z osebami, orodjem in materialom. Učinkovito mora biti pritrjena na dvižno ogrođje vozila ali vilice, da se prepreči njeno nepravilno premikanje ali nagibanje. 131 Osebam, ki se prenašajo na ploščadi, je treba z učinkovitimi zasloni ali varovali preprečiti doseganje morebitnih nevarnih delov (npr. verig vozila). Hkrati morajo biti zaščitene pred morebitnimi nevarnostmi nad višino glave (npr. pred stikom s škarniki, stropom, cevovodi ali napravami nad višino glave).

(NTP 955) **Zasnova ploščadi:**

Te informacije morajo biti priložene, da se lahko ugotovi ustrezen viličar za namestitvev.

(PM28) 16 Zlasti pomembno je zagotoviti, da:

- je kombinacija vozila/delovne ploščadi ustrezno **stabilna** v vseh okoliščinah, v katerih naj bi se uporabljala;
- se ploščad lahko **varno namesti** na vozilo;
- osebe na ploščadi **ne morejo doseči nevarnih gibljivih delov** ali krmilja vozila.

(NTP 955) Biti mora zaščiten s pritrjenimi varovali v zadnjem delu skladno s standardom EN ISO 14120 s pravilno odpornostjo in varnostnimi razdaljami skladno s standardom EN ISO 13857 ali EN 349. Ploščad mora vključevati blokirno napravo za zagotovitev stabilnosti na vilicah. Ploščad mora vključevati sistem pritrdišč za varno pritrnitev pasov. Pritrjena varovala, vmesna varovala in osnovne prečke vzdolž ploščadi.

SE (SS 3628): Določa zahteve glede ograje, višina: 1–1,1 m, ročna ograja, nameščena 0,1 m znotraj zunanje linije, nižja ograja zajema 0–0,1 m višine, število ograj: 3 ali več.

(AT 2016) Ploščad mora biti opremljena s pritrjenimi varovali v zadnjem delu, ki varujejo pred doseganjem nevarnih delov dvignjenega ogrodja, ter z varovali (višine najmanj 1,75 m), streho (v primeru nevarnosti zaradi padajočih predmetov) in ročno ograjo. Varen dostop: dimenzije vrat, vrata se odpirajo samo navznoter.

Številka 2 – Postopki nadzora

... če so bili sprejeti ustrezni ukrepi za zagotovitev varnosti v skladu z nacionalno zakonodajo oziroma prakso, ki zagotavlja ustrezen nadzor.

(PM28) Pritrditev ploščadi na vozilo

22 **Usposobljena oseba** mora izvajati **preverjanja pred uporabo**, da se vsakič in pred uporabo zagotovi, da je delovna ploščad ustrezno nameščena in pritrjena na vozilo.

(AT 2016) Vilice in košare se vsako leto preverijo z inšpekcijskim pregledom tretje strani.

(NTP 955) (RD 39/97) Dela s to vrsto opreme morajo nadzorovati delavci, ki so v podjetjih usposobljeni za nadzor nevarnih del. Imenujejo se strokovnjaki za varnost.

(GR) Delo je treba izvesti **po sprejetju ustreznih ukrepov** pod vodstvom strokovnjakov/uradnikov za varnost podjetja, da se zagotovi varnost delavcev.

(ACT 2011) Pri gradbenih delih/na gradbiščih mora biti na voljo poseben načrt za izvedbo del, ki ga ustrezno odobri vodja del skladno s točko 1 člena 12 Zakonskega odloka št. 273/2003 z dne 29. oktobra, ki navaja potrebne varnostne ukrepe za izvedbo del.

Številka 3 – Upravljavec mora ostati na kontrolnem položaju

Medtem ko so delavci prisotni na delovni opremi za dviganje bremen, mora biti ves čas nekdo na kontrolnem položaju.

(PM28) Upravljavec vozila

24 Medtem ko je ploščad v dvignjenem položaju, mora upravljavec vozila ostati na kontrolnem položaju vozila.

(DE) (TROS 2121 4. del) Medtem ko je delovna ploščad zasedena, voznik ne sme voziti industrijskega vozila. To ne velja za:

- premikanje zaradi določitve natančnega položaja na mestu uporabe;
- vožnjo z delovno ploščadjo, ki je dvignjena največ toliko, kolikor je potrebno za očiščenje tal, pod pogojem, da je v območju delovne ploščadi na voljo podporni jermen, največja konstrukcijsko določena hitrost industrijskega vozila pa ne presega 16 km/h, ter
- dosežne in visokodvižne viličarje, ki jih je mogoče z dvignjenimi bremenami voziti v prehodih med regali.

Številka 4 – Postopki komunikacije

Osebe, ki se nahajajo na taki delovni opremi, morajo imeti na voljo zanesljiva komunikacijska sredstva.

(LOLER, ACOP) Postopki komunikacije

132 Zagotoviti je treba ustrezna sredstva za komunikacijo med upravljavcem in ploščadjo (v številnih okoliščinah lahko zadoščajo ročni signali).

(PM28) 28 Med upravljavcem vozila in osebami na ploščadi mora potekati ustrezna komunikacija, zlasti pri dviganju in spuščanju. Kjer je komunikacija otežena, je treba uporabiti **ročne komunikacijske naprave** ali **sistem signalov**. Če se delovna ploščad dviga do višine več kot 4 m nad upravljavcem vozila ali če se delovna ploščad uporablja v hrupnem okolju, bodo verjetno potrebni pripomočki za komunikacijo. V teh okoliščinah je treba posebno pozornost nameniti uporabi ploščadi z nadzorovanim dostopom, integrirani delovni ploščadi ali mobilni dvižni delovni ploščadi.

Številka 5 – Postopek za ravnanje v nujnih primerih (Predvideti je treba zanesljiva sredstva za njihovo evakuacijo v primeru nevarnosti.)

Predvideti je treba **zanesljiva sredstva za njihovo evakuacijo** v primeru nevarnosti.

(PM28) 34 Osebam je treba zagotoviti primerno usposabljanje in popolna navodila o varnih sistemih dela s ploščadmi, vključno z **ravnanjem v nujnih primerih** in ob nevarnostih, povezanih z nagibanjem z delovne ploščadi.

(NTP 955): Ocena tveganj mora vključevati načrt ravnanja v izrednih razmerah za evakuacijo delavcev v primeru električne okvare ali druge načrte ukrepov skladno z navodili proizvajalca. Bistvenega pomena je usposabljanje delavca.

Številka 6 – Zahteve glede usposabljanja

Delovno opremo z lastnim pogonom vozijo samo delavci, ki so bili ustrezno usposobljeni za varno vožnjo take opreme.

(ACT 2011) Upravljavec dvižne opreme mora biti **pooblaščen** za ta namen, skladno s členoma 5 in 32-1 Zakonskega odloka št. 50/2005 z dne 25. februarja. Učni načrt je določen v okviru nacionalnega seznama kvalifikacij. Najmanj 25 do 50 ur usposabljanja.

(L117) „Viličar, ki ga upravlja voznik – Usposabljanje za upravljanje in varna uporaba“. Najmanj 3 do 5 dni usposabljanja.

(AFS 2006: 5) „Uporaba industrijskih vozil“. Zahteva se usposobljen voznik.

(PT 18.04.2012) Posebno potrdilo za upravljanje viličarja. 4 ure teoretičnega in 8 ur praktičnega (skupno 12 ur) usposabljanja.

Svetovalni odbor za varnost in zdravje pri delu: SK STN 26 8805 o usposabljanju voznikov viličarjev

(AT 2016) Osebe mora biti usposobljeno za uporabo tovrstne opreme. Posebno potrdilo za upravljanje viličarja – teoretično in praktično.

Številka 7 – Zahteve glede osebne varovalne opreme

(Direktiva o osebni varovalni opremi, 89/656/EGS) Osebna varovalna oprema se uporablja, kadar se ni mogoče izogniti tveganjem ali jih s tehničnimi sredstvi kolektivnega varstva ali z organizacijskimi ukrepi, metodami ali postopki ni mogoče zadostno omejiti.

(PM28) Osebe na delovni ploščadi. 31 Stanje oseb na varovalnih ograjah ni primerno. Poleg tega ni priporočljivo nagibati se s ploščadi, kadar je ta dvignjena, hkrati pa bi morala biti ploščad, kolikor je to razumno izvedljivo, nameščena tako, da se osebam med opravljanjem njihovega dela ni treba nagibati. Če se morajo osebe nagniti ven s ploščadi, da bi opravljale delo na višini, morajo nositi pasove in vrvi z zaključno zanko, povezane s pritrdišči pasov na ploščadi, da se prepreči izguba ravnotežja in padec prek ograje.

(ACT 2011) Osebni zaščitni ukrepi, zlasti proti tveganju padca z višine, da se čim bolj zmanjšajo nevarnosti, ki jih ni mogoče odpraviti ali zmanjšati z drugimi sredstvi.

(CY 22.05.2015) Delodajalec mora zagotoviti, da so delavci na dvizni ploščadi zavarovani s pasovi. Na ploščadi mora biti na voljo ustrezno pritrdišče.

Primeri pogojev, ki jih lahko zahtevajo inšpektorati za delo skladno s svojimi nacionalnimi praksami za izredno uporabo viličarjev pri dviganju delavcev

Številka 1	
Splošne zahteve (če so bili sprejeti ustrezni ukrepi za zagotovitev varnosti v skladu z nacionalno zakonodajo oziroma prakso)	
	Osebe se smejo dvigovati samo s pomočjo delovne opreme in pripomočkov, predvidenih za ta namen.
	Kjer je razumno izvedljivo pridobiti in uporabiti namensko izdelano opremo za dviganje oseb (znak CE), je tako opremo treba uporabiti.
	Primernost viličarja/ploščadi
	Bistvenega pomena je, da je delovna plošča združljiva z viličarjem, na katerem se uporablja, pri čemer se uporabi eden od spodaj navedenih pristopov.
	1. Preden se katera koli kombinacija uporabi prvič, se je treba posvetovati s proizvajalcem/dobaviteljem ploščadi in viličarja. Ta kombinacija mora biti navedena v priročniku za uporabo viličarja ali kot priloga slednjemu.
	2. Vsaka kombinacija osnovnega stroja in delovne košare za osebe se, da bi bila njena uporaba dovoljena za dviganje oseb, pregleda z inšpekcijskim pregledom tretje strani, skladno s standardom ISO EN 17020. Nato se presodi, da kombinacija zagotavlja ustrezno varnost za uporabo pri dviganju oseb. Če je poleg tega inšpekcijski organ navedel, da je ocena veljavna samo, če se odpravijo določene točno opredeljene pomanjkljivosti, je te pomanjkljivosti treba odpraviti.
	Za preprečitev nehotenega delovanja mora upravljavec blokirati ali zakleniti nagibni mehanizem, kadar naj bi se oprema uporabljala z delovno ploščadjo.
	Vsako premikanje ali zdrs se prepreči s pozitivno povezavo v zadnjem delu viličarja ali ogrodja vilic (npr. s sponami, zavorami, verigami, zapahi ali blokirnimi drogovi), ki se zavarujejo pred nenamerno sprostitvijo.
	Uporaba neintegriranih delovnih ploščadi ni priporočljiva na: <ul style="list-style-type: none"> - vozilih, pri katerih je potrebno ročno zaporedno krmiljenje dviganja/nagibanja, da se med dviganjem ohrani vodoravni položaj delovne ploščadi; - vozilih z drogovi, ki se lahko gibljejo nenadzorovano (npr. zaradi težav z zaporednim upravljanjem med spuščanjem); - vozilih, katerih dejanska nosilnost znaša manj kot 1 000 kg, razen če je bila njihova stabilnost preverjena s preskušanjem ali izračunom, preverjenim z empiričnimi podatki. (Opomba: nekatere vrste vozil, katerih dejanska nosilnost je manjša od 1 000 kg, so lahko primerne za uporabo z delovnimi ploščadmi, vendar se je treba posvetovati s proizvajalcem vozila, da se zagotovi stabilnost kombinacije vozila/ploščadi); - vozilih s spremenljivim dosegom (teleskopskih nakladalnikov), ki lahko dvignejo do nazivne višine, višje od 6 m. (Opomba: pri uporabi neintegriranih ploščadi na vozilih s spremenljivim dosegom na grobem terenu je potrebna posebna previdnost zaradi grobega terena, na katerih se ti stroji po navadi uporabljajo, in narave nameščenih pnevmatik); - vozilih z navpičnim dvižnim ogrodjem, ki ga je mogoče nagniti za več kot 10° glede na vodoravno ploskev (to ne vključuje teleskopskih nakladalnikov. Proizvajalci pogosto zagotavljajo modele, namenjene dviganju oseb. Pomembno je, da tovrstni predpisi ne izkrivljajo trga s temu namenjenimi proizvodi); - nakladalnikov palet z dvižnimi vilicami.
	Naslednje dodatne naprave in funkcije se med dviganjem delovne ploščadi ne smejo premikati: <ul style="list-style-type: none"> - nagibanje ali stranski zamik; - šasija ali izravnavanje drogov;

	- dosežni (dosežni viličarji).
	Oprema, ki ni zasnovana za dviganje ljudi, bi morala biti prilagojena skladno z najbolj omejujočimi predpisi:
	- zagotovljen mora biti naslednji varnostni dejavnik: stabilnost pred prelomom visečih elementov dviznega ogrodja: 10,0;
	- zagotovljen mora biti naslednji varnostni dejavnik: hitrost dviganja in spuščanja je omejena na 0,5 m/s;
	- oprema, ki ni zasnovana za dviganje ljudi, bi morala biti prilagojena za 50 %, tj. njen varnostni dejavnik v zvezi z močjo bi moral biti vsaj dvakratnik tistega, ki se zahteva za splošne postopke dviganja;
	- kadar se z vozilom dvigajo osebe, kombinirana teža delovne košare osebja in obremenitev slednje v nobenem položaju ne smeta preseči 25 % največje obremenitve vozila;
	- nosilnost viličarja mora biti najmanj petkrat tolikšna, kot je teža dviznega bremena, in nikoli manjša od 1 000 kg.
	- Industrijsko vozilo mora imeti ustrezno nosilnost. V primeru čelnih viličarjev in dosežnih viličarjev se šteje, da je nosilnost zadostna, če talna površina delovne ploščadi ne presega dimenzij Euro paleta (1 200 mm x 800 mm), stoječi položaj dvignjenih oseb je v višini vilic, nosilnost viličarja ob dvigalni višini, ki ustreza dvignjeni delovni ploščadi, pa je najmanj 5-krat tolikšna kot kombinirana teža prazne teže delovne ploščadi, teže dvignjenih oseb in bremena.
	Uporaba viličarja
	Osebe se nikoli ne smejo dvigati na vilicah ali paleti, razporejeni na vilicah viličarja, ker lahko zlahka padejo.
	Uporabiti je treba ustrezno vzdrževano namensko delovno ploščad s primerno zaščito robov in nožno prečko.
	Ta ploščad bi morala biti združljiva z viličarjem, na katerega je pritrjena, da se zagotovita njena varnost in stabilnost pri uporabi, tudi kadar je obremenjena z osebami, orodjem in materialom. Učinkovito mora biti pritrjena na dvizno ogrodje vozila ali vilice, da se prepreči njeno nepravilno premikanje ali nagibanje.
	Osebam, ki se prenašajo na ploščadi, je treba z učinkovitimi zasloni ali varovali preprečiti doseganje morebitnih nevarnih delov (npr. verig vozila). Hkrati morajo biti zaščitene pred morebitnimi nevarnostmi nad višino glave (npr. pred stikom s škarniki, stropom, cevovodi ali napravami nad višino glave).
	Te informacije morajo biti priložene, da se lahko ugotovi ustrezen viličar za namestitev.
	Zlasti pomembno je zagotoviti, da: - se ploščad lahko varno namesti na vozilo; - osebe na ploščadi ne morejo doseči nevarnih gibljivih delov ali krmilja vozila.
	Biti mora zaščitena s pritrjenimi varovali v zadnjem delu skladno s standardom EN ISO 14120 s pravilno odpornostjo in varnostnimi razdaljami skladno s standardom EN ISO 13857 ali EN 349.
	Ploščad mora biti opremljena s pritrjenimi varovali v zadnjem delu, ki varujejo pred doseganjem nevarnih delov dviznega ogrodja, ter z varovali (višine najmanj 1,75 m), streho (v primeru nevarnosti zaradi padajočih predmetov) in ročno ograjo. Varen dostop: dimenzije vrat, vrata se odpirajo samo navznoter.
	Zahteve glede ograj ploščadi: višina: 1–1,1 m; ročna ograja, nameščena 0,1 m znotraj zunanje linije; nižja ograja zajema 0–0,1 m višine; število ograj: 3 ali več.
	Ploščad mora vključevati blokirno napravo za zagotovitev stabilnosti na vilicah.

	Ploščad mora vključevati sistem pritrdišč za varno pritrditev pasov.
	Usposobljena oseba mora izvajati preverjanja pred uporabo, da se vsakič in pred uporabo zagotovi, da je delovna ploščad ustrezno nameščena in pritrjena na vozilo.
	Vilice in košare morajo biti vsako leto preverjene z inšpekcijskim pregledom tretje strani.
	Dela s to vrsto opreme morajo nadzorovati delavci, ki so v podjetjih usposobljeni za nadzor nevarnih del (strokovnjaki/uradniki za varnost).
	Pri gradbenih delih/na gradbiščih mora biti na voljo poseben načrt za izvedbo del, z navedbo potrebnih varnostnih ukrepov za izvedbo del.
	Medtem ko je ploščad v dvignjenem položaju, mora upravljavec vozila ostati na kontrolnem položaju vozila.
	Medtem ko je delovna ploščad zasedena, voznik ne sme voziti industrijskega vozila. To ne velja za: <ul style="list-style-type: none"> - premikanje zaradi določitve natančnega položaja na mestu uporabe; - vožnjo z delovno ploščadjo, ki je dvignjena največ toliko, kolikor je potrebno, da se ne dotika tal, pod pogojem, da je v območju delovne ploščadi na voljo podporni jermen, največja konstrukcijsko določena hitrost industrijskega vozila pa ne presega 16 km/h, in - dosežne in visokodvižne viličarje, ki jih je mogoče z dvignjenimi bremenami voziti v prehodih med regali.
	Zagotoviti je treba ustrezna sredstva za komunikacijo med upravljavcem vozila in osebami na ploščadi (zlasti pri dviganju in spuščanju).
	Kjer je komunikacija otežena, je treba uporabiti ročne komunikacijske naprave ali sistem signalov .
	Če se delovna ploščad dviga do višine več kot 4 m nad upravljavcem vozila ali če se delovna ploščad uporablja v hrupnem okolju, bodo verjetno potrebni pripomočki za komunikacijo.
	V teh okoliščinah je treba posebno pozornost nameniti uporabi ploščadi z nadzorovanim dostopom ² , integrirani delovni ploščadi ali mobilni dvižni delovni ploščadi ³ .
	Osebe morajo biti primerno usposobljene za varne sisteme dela s ploščadmi, vključno z ravnanjem v nujnih primerih in ob nevarnostih, povezanih z nagibanjem z delovne ploščadi.
	Zagotoviti jim je treba popolna navodila o varnih sistemih dela s ploščadmi, vključno z ravnanjem v nujnih primerih in ob nevarnostih, povezanih z nagibanjem z delovne ploščadi.
	Ocena tveganj mora vključevati načrt ravnanja v izrednih razmerah za evakuacijo delavcev v primeru izpada elektrike ali druge načrte ukrepov skladno z navodili proizvajalca.
	Delavci morajo imeti posebno potrdilo za vožnjo delovne opreme z lastnim pogonom. Ponavadi se zahteva do 50 ur teoretičnega in praktičnega usposabljanja ⁴ .
	Osebna varovalna oprema se uporablja, kadar se ni mogoče izogniti tveganjem ali jih s tehničnimi sredstvi kolektivnega varstva ali z organizacijskimi ukrepi, metodami ali postopki ni mogoče zadostno omejiti.
	Kadar je ploščad dvignjena, ni priporočljivo nagibati se z nje, hkrati pa bi morala biti ploščad, kolikor je to razumno izvedljivo, nameščena tako, da se osebam med opravljanjem njihovega dela ni treba nagibati.

² Delovne ploščadi z nadzorovanim dostopom so neintegrirane delovne ploščadi z zadrževalnimi krmilnimi napravami, ki so povezane z vozilom ter preprečujejo dviganje, spuščanje in premikanje pogonskih koles, dokler krmiljenje ploščadi izvajajo osebe na ploščadi; tj. dviganje ploščadi in premikanje vozila sta mogoča le, če ju izvaja upravljavec vozila, ki krmili vozilo, medtem ko upravljavec ploščadi zadržuje krmilne naprave na ploščadi.

³ Mobilna dvižna delovna ploščad.

⁴ Na primer usposabljanja v skladu s STN 26 8805 „Industrijska vozila na pogon. Osnovne zahteve. Zagotovitev kvalifikacij“.

Če se morajo osebe nagniti ven s ploščadi, da bi opravljale delo na višini, morajo nositi pasove in vrvi z zaključno zanko, povezane s pritrdišči pasov na ploščadi, da se prepreči izguba ravnotežja in padec prek ograje. Na ploščadi mora biti na voljo ustrezno pritrdišče.
